

N:o 1/1939.

KULTURUTSKOTTETS betänkande N:o 1/1939 i anledning av särskilda, här nedan angivna petitioner om anslag ur 1940 års vederlagsmedel för ändamål och till belopp, som av petitionärerna angivits.

Landstinget har inbegärt kulturutskottets yttrande över nedannämnda petitioner.

Utskottet har med beaktande av dels de svårigheter, med vilka det kulturella arbetet kämpar, dels det absolut önskvärda i att det rent kulturella livet förmår gå framåt och följa de materiella kulturens framsteg, ställt sig förstående till petitionärernas önskemål. Petitionärerna hava i allmänhet också väl motiverat sina anhänganden varför de av utskottet kunnat omfattas.

Ehuru kulturutskottet sålunda behandlat nämnda petitioner mest ur kulturell synpunkt, har utskottet likväl med kännedom om de begränsade medel, som för dylika ändamål stå landskapet till buds, vid prövningen av möjligheterna att tillmötesgå petitionärerna i en del fall nödgats medskära det önskade beloppet. Detta har dock skett endast i de fall, där utskottet ansett att en reducering icke komme att förringa betydelsen av eller omöjliggöra förverkligandet av den tanke eller den verksamhet som med de sålunda anslagen avsetts.

Utskottet har ansett det mest sakenligt att, då det i samma betänkande uttrycker sig om ett så stort antal petitioner, i samband med omnämmandet av resp. petition här nedan giva en kortfattad motivering.

1. W. Wiléns m.fl:s petition N:o 9 om ett anslag av 8.000 mark för monumentet i Eckerö Storby över postforslingen över Ålands hav.

Utskottet, som enhälligt omfattat petitionärernas initiativ att med ett monument hugfästa minnet av det farofyllda och bragdrika skede i kulturutvecklingens historia, som postforslingen över Ålands hav innebär, har nedskurit beloppet från 8.000:- till 5.000 mark. Detta emedan monumentets resande enligt utskottets mening icke är av brådskande natur och kan förverkligas med ett engångsanslag

2. Landstingsmannen Evald Häggbloms petition N:o 10 med anhängan om ett anslag av 3.000 mark åt åländska folkskollärare för studie- och auskultationsresor till Sverige.

Då utskottet varit ense med petitionären om det önskvärda i att vår folkskoleundervisning står på möjligast högsta nivå och då beloppet såsom stipendier för studie- och auskultering i Sverige måste anses blygsamt, har utskottet föreslagit beloppet oavkortat.

3. Landstingsmannen Carl Holmqvists petition N:o 19 med anhållan om ett anslag för anskaffande av bibliotek till åländska fartyg.

Utskottet har varit fullt ense med petitionären beträffande det behjärtansvärda i strävan att å de åländska fartygen möjliggöra anskaffande av bibliotek men då detta fordrar mycket större penningemedel än ur vederlagsmedlen kunna anslås, bör rederinäringen själv som arbetar med stora ekonomiska värden såsom intresserad av petitionärens syftemål, enligt utskottets åsikt gå i spetsen för dess förverkligande. Beloppet har därför av utskottet sänkts till 4.000 mark.

4. Landstingsmannen Carl Holmqvists m.fl:s petition N:o 20 med anhållan om ett anslag om 5.000 mark för inköp av museiföremål till Ålands Sjöfartsmuseum.

Då sjöfarten såsom näringsgren för Ålands folk onekligen varit av den allra största betydelse och det privata initiativ, som genom uppsamlandet och uppbevarandet av annars snart försvinnande föremål för ett sjöfartsmuseum måste hälsas med tillfredsställelse av alla för vår kulturutveckling intresserade, har utskottet föreslagit beloppet att upptagas oförändrat.

5. Landstingsmannen Lennart Mattssons petition N:o 22 med anhållan om ett anslag om 4.000 mark för Teaterföreningens i Mariehamn r.f. verksamhet samt för utgivande av en publikation i anledning av kvartsekeljubileet.

Ehuru en sådan publikation enligt kulturutskottets mening måste anses av värde som kulturhistoriskt dokument, har utskottet likväl ansett densamma bliva av ganska ringa intresse för den stora allmänheten. Då emellertid Teaterföreningen genom sin verksamhet i allmänhet och särskilt genom uppförande av festspelen på Kastelholm utfört ett förtjänstfullt kulturellt arbete har utskottet föreslagit att teaterföreningen för sin verksamhet beviljas 3.000 mark.

6. Landstingsmannen Arthur Larsons petition N:o 23 om ett anslag av 5.000 mark för Ålands Folkhögskoleförening.

Ehuru petitionären ej närmare motiverat sin anhållan, har utskottet med vetskap om folkhögskolans betydelse dels som en härd för den åländska folkbildningens höjande dels också såsom ett centrum för kultursträvandena

i öfrigt på den åländska landsbygden föreslagit beloppet att utgå oförändrat.

7. Landstingsmannen Hugo Johanssons petition N:o 24 om ett anslag av 5.000 mark åt Ålands Ungdomsförbund.

Då utskottet erfarit att Ungdomsförbundet i sin strävan att leda ungdomsföreningsarbetet nödgats utvidga sin verksamhet i mån av tillgångar bland annat genom inrättandet av ett centrallånebibliotek, genom utvidgad teaterverksamhet och genom anordnandet av kulturella hembygdsbetonade ungdomsdagar har det anhängna anslaget godkänts oförändrat.

8. Landstingsmannen Evald Häggbloms m.fl:s petition N:o 26 med anhållan om ett anslag av 8.000 mark för Ålands Sång- och Musikförbund.

En nyvaknad livaktighet har de två senaste åren präglat Sång- och Musikförbundets verksamhet. Denna företeelse måste av alla hälsas med tillfredsställelse. Utskottet har för den skull omfattat petitionärens motivering men av skäl som i utskottets allmänna motivering anförts har beloppet reducerats till 6.000 mark.

9. Landstingsmannen Evald Häggbloms m.fl:s petition N:o 27 om ett anslag av 7.000 mark för idrottens befrämjande.

Idrotten, som även på Åland vunnit allt större intresse och förståelse är onekligen en mycket betydande faktor för den åländska ungdomens fysiska fostran men också här har utskottet av skäl, som i utskottets allmänna motivering anförts, nödgats reducera beloppet till 6.000 mark.

Hänvisande till det anförda får kulturutskottet vördsamt föreslå

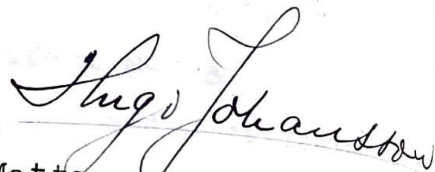
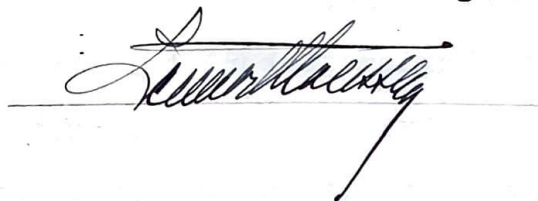
att landstinget i budgeten för vederlagsmedlen för år 1940 måtte upptaga följande anslag

1. För ett monument i Eckerö Storby över postforslingen över Ålands hav 5.000:-
2. Till stipendeir åt åländska folkskollärare för studie- och auskuleringsresor i Sverige 3.000:-
3. För anskaffande av bibliotek på åländska fartyg 4.000:-
4. För inköp av föremål till sjöfartsmuseet 5.000:-
5. Åt Mariehamns Teaterförening för dess verksamhet 3.000:-
6. Åt Ålands folkhögskoleförening 5.000:-
7. Åt Ålands Ungdomsförbund 5.000:-
8. Åt Ålands Sång- och Musikförbund 6.000:-

9. För idrottens främjande 6.000:-

Mariehamn den 24 februari 1939.

På kulturutskottets vägnar:

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, viceordföranden
Hugo Johansson samt ledamoten J. Holmberg.